

THE ROLE OF YOUTH PEOPLE IN SPORT TOURISM

Banu BAKIRCI*, Günseli GÜÇLÜTÜRK BARAN**

* Bilim Uzmanı, Muğla-Türkiye, banubakirci@hotmail.com

**Muğla-Türkiye, Dr ., gunseli-8148@hotmail.com

Copyright © 2019 Banu BAKIRCI*, Günseli GÜÇLÜTÜRK BARAN**. This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ABSTRACT

Youth can be defined as the period between childhood and adulthood where physical, social and mental/psychological change is experienced and that affects the process of gaining identity. Among the concepts mentioned together with youth is sport. When evaluating sport in life pattern/lifestyle, the age factor and regular exercise take great important. Sports activities refer to a wide range that can be carried out in groups and on the basis of team play such as volleyball, as well as individual play in the form of intelligence game such as chess. In addition, people who move not just regional, and also from local to world countries, and from world countries to locality to participate in events, such as matches and competitions as athletes or spectators are considered within the scope of sport tourism. Accordingly, the impact of sports activities on national economies, public health and social life emerges. Based on all this information, the study aimed to determine the current status and trends/tendencies of youths participating in sports activities in the tourism industry on the basis of Muğla province and to determine the economic impact on tourism. In this respect, based on case study, secondary data and data from face-to-face interviews were used. As a result of the study, it was understood that as of 2019, even though 74 thousand 147 people took part as licensed athletes under the federation in Muğla, 9 thousand 475 were active in sports. The most popular sports branches were revealed to be football, scouting, sailing, volleyball, chess, kickbox, karate and rowing. With organizing 15 events per year in Fethiye alone, reaching an average number of 7,500 athletes and providing 1.275.000 TL income depending on two-nights stay is another important result determined in the study. According to the results, supporting the sports activities (opening sports centers, etc.) will not only positively affect individual and community health, but will also create economic impacts.

Keywords: Sport Tourism, Youth, Athlete

SPOR TURİZMİNDE GENÇLERİN ROLÜ

ÖZET

Gençlik, bedensel, sosyal ve ruhsal/psikolojik değişimin yaşandığı çocuklukla yetişkinlik arasında yer alan ve bireyin kimlik kazanma sürecini de etkileyen dönem olarak tanımlanabilir. Gençlik ile birlikte anılan kavramlar arasında “spor” yer almaktadır. Sporun bir yaşam biçimi içerisinde değerlendirilmesinde yaş faktörünün ve düzenli yapılmasının önemi büyüktür. Spor faaliyetleri, voleybol gibi takım oyunu temelinde ve gruplar halinde yapılabilen, aynı zamanda satranç gibi zekâ oyunu şeklinde bireysel de gerçekleştirilebilen geniş bir yelpazeyi ifade eder. Ayrıca maçlar, yarışmalar gibi etkinliklere sporcu veya izleyici olarak katılmak için yalnız bölgesel değil, aynı zamanda yerelden dünya ülkelerine ve dünya ülkelerinden yerele doğru yer değiştiren kişiler de spor turizmi kapsamında değerlendirilmektedir. Dolayısıyla spor faaliyetlerinin ülke ekonomilerine, toplum sağlığına ve sosyal yaşama olan etkisi ortaya çıkmaktadır. Tüm bu bilgilerden hareketle çalışmada turizm endüstrisinde Muğla ili temelinde spor faaliyetlerine katılan gençlerin mevcut durumunun ve eğilimlerinin irdelenmesi ile turizme olan ekonomik etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu bakımdan durum çalışması temel alınarak ikincil ve yüz yüze görüşme tekniğiyle elde edilen veriler kullanılmıştır. Çalışma sonucunda Muğla’da 2019 yılı itibarıyla 74 bin 147 kişinin federasyona bağlı lisanslı sporcu olarak yer almasına rağmen 9 bin 475’inin aktif olarak spor yaptığı anlaşılmıştır. En çok ilgi gösterilen spor branşlarının ise futbol, izcilik, yelken, voleybol, satranç, kick boks, karate ve kürek olduğu ortaya çıkarılmıştır. Yalnız Fethiye’de yılda ortalama 15 organizasyon düzenlenmesi sonucu ortalama 7.500 sporcu sayısına ulaşılması ve iki gecelik

konaklama yapıldığı takdirde yaklaşık 1.275.000 TL gelir sağlanması, çalışmada belirlenen önemli bir diğer sonuçtur. Bu sonuçlara göre spor faaliyetlerinin desteklenmesi (spor merkezleri açılması vb.), birey ve toplum sağlığını olumlu etkileyeceği gibi, aynı zamanda ekonomik etkiler de yaratacaktır.

Anahtar Kelimeler: Spor Turizmi, Gençlik, Sporcu¹

GİRİŞ

Turizm, “Nasıl? ve Ne için yapılıyor?” sorularına yanıt aranan, insan faktörü dinamizminden hareketle farklı türlere ayrılan ve yaşamla iç içe bulunan bir endüstridir. Turizmin türleri incelendiğinde örneğin, katılanların yaşlarına göre yapılan sınıflandırma bulunmaktadır. Katılanların yaşlarına göre turizm; gençlik turizmi, orta yaş turizmi ve üçüncü yaş turizmi olarak üç alt türe ayrılmaktadır. Gençlik turizmi, 15-24 yaş arasındaki genç tüketicilerin, kendinden yaşça büyük, aile üyelerinden ya da akrabalarından birinin gözetiminde olmadan turizm hareketine katılmasıyla oluşur (Kozak, Kozak ve Kozak, 2015: 24). Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB), 7-27 yaş arası çocuk ve gençlere yönelik faaliyetleri gençlik turizmi olarak kabul etmektedir. Gençlik çağına başladığı ve son bulduğu yaş sınırlamaları/dönemi, kurumdan kuruma hatta ülkeden ülkeye değişim göstermektedir. Örneğin; Birleşmiş Milletler (UN), Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü’nün (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [UNESCO]) tanımlamasına göre gençlik çağı, 15-25 yaş arası bireylerden oluşurken, Birleşmiş Milletler Kalkınma programına (UNDP) göre gençlik çağı, 12-25 yaş arası bireylerden oluşmaktadır. Türkiye’de ise yapılan On Birinci Kalkınma Planında 15-24 yaş aralığı gençlik çağı olarak belirlenirken, Gençlik ve Spor Bakanlığı Ulusal Gençlik ve Spor Politikaları Belgesinde ise gençlik çağı 14-29 yaş aralığı olarak belirtilmiştir.

Gençlik dönemi genel olarak, zihinsel ve bedensel gelişimin hızlı olduğu, bireylerin hayata hazırlanmasında önemli bir dönem olarak görülebilir. Gençleri seyahate yöneltken etkenler; bilme isteği, macera isteği, bulunduğu yerden uzaklaşma isteği ve yenilik isteği şeklinde ortaya çıkmakla beraber bu isteklendirme kaynaklarından biri de spor amaçlı yapılan seyahatlerden oluşmaktadır. Spor, bireysel ya da takım oyunları olarak yapılan, yarışma temeline dayanan ve kesin kurallar çerçevesinde uygulanan bedensel hareketlerin tümüdür. Spor, çeşitli hedef ve başarıya ulaşmak için bir sosyal müdahale aracı olarak kullanılmaktadır (Dudfield, 2014). Çocukların ve gençlerin beden ve ruh yapısının eğitilip geliştirilmesinde en uygun ve önemli eğitim aracı olduğu söylenebilir (Yetim, 2008, s.135). Bir toplumda spor yapan bireylerin sayısı, toplumdaki insan sağlığının, kalitesinin ve eğitiminin göstergesi olarak kabul edilebilir. Spor bireyin beden ve ruh sağlığının geliştirilmesi, belli kurallara göre rekabet ölçüleri içinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışma ve üstün gelme ve gerçek anlamda, başarı gücünün artırılması yolunda gösterilen yoğun çabalar (Aracı, 1999, s.13).

Spor turizmi, spora ilgi duyan bireylerin sportif faaliyetlere katılmak, izlemek veya orada bulunmak amacıyla uluslararası veya ulusal alanda seyahat etmesi olarak tanımlanmaktadır (Kurtzman ve Zauhar, 1999, s.27). Spor turistlerinin takip ettikleri sporlara göre profillerinin belirlenmesi diğer turist profillerine nazaran daha kolaydır. Gençlik turizminin alt türü olarak da ortaya çıkan spor turizminde aktif gençler tarafından tercih edilen özellikle macera turizmi son yıllarda Avrupa’da hızlı bir gelişme göstermektedir (Demeter ve Brätucu, 2014). Spor turizmi ziyaretçileri sevdikleri spor etkinliğine, tesislere veya dünyadaki

¹Bu makale, 23-27 Ekim 2019 tarihinde Marmaris’te yapılan Uluslararası 4. Gençlik Araştırmaları Kongresi’nde sunulmuş özet bildirinin genişletilmiş halidir.

destinasyonlara gider (Gozalova, Shchikanov, Vernigor ve Bagdasarian, 2014). Bu durum, spor turizminin ülkelerin tanıtımına, gelişimine, ekonomisine, kültürüne, sosyal yaşamına, sağlığına, dünya barışına ve kalkınmasına önemli katkılar sağlar.

Sporadaki profesyonellik olgusunun gelişmesi, zamanla sporla uğraşan kişi sayısının artması ve spor bilincinin oluşması ile erken yaşlarda spora yönlendirmelerin olması, sportif aktivite sayılarının artması ve buna bağlı olarak sportif üretkenlik ve gelişimin sağlanması, bölge ve ülke tanıtımına katkı sağlaması gibi etkenler hem turizme hem de sportif faaliyetlere de olumlu yönde katkı sağlamaktadır (Miçooğulları, 2004, Toramanlı, 2014). Ayrıca spor turizminin gelişmesinde uluslararası standartlarda fiziksel ortam ve yapılara destek sunulması (tesisler, altyapı, bisiklet yolları vb.), önce yerelde kentsel dönüşüm ve iyileştirmelerle başlayıp daha sonra bütün bir ülkeye yayılarak ülkenin dünyadaki imajına ve prestijine büyük katkılar sağlamaktadır (Önder ve Battal, 2018).

Türkiye Olimpiyatlara ev sahipliği yapma hakkını günümüze gelinceye kadar elde edememiştir. Bunun en önemli nedenleri arasında alt yapı eksikliği bulunmaktadır. Türkiye'nin genç ve dinamik nüfusu ile en erken 2032 Olimpiyat Oyunlarına aday olabilirliği dikkate alındığında, o zamana kadar gençlere yönelik spor yapma imkânlarının zenginleştirilmesi ve lisanslı sporcu olarak çocukların/gençlerin farklı spor dalları ile uğraşma konusunda desteklenmesine dikkat çekilmektedir. Benzer şekilde, ülkenin sportif başarısını artırmak için, amatör sporların da desteklenmesi ayrı bir önem gösterir (Öncel, 2018).

Tüm bu bilgilerden hareketle çalışmada turizm endüstrisinde Muğla ili temelinde spor faaliyetlerine katılanların mevcut durumunun, bu kapsamda gençlerin rolü ile eğilimlerinin irdelenmesi ve spor faaliyetlerinin turizme olan ekonomik etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda:

-Muğla'da spor faaliyetlerine yönelik mevcut durum ve bu kapsamda gençlerin durumu nasıldır?

-Gençlerin Muğla'da spor faaliyetlerindeki eğilimleri nelerdir?

-Muğla'da spor turizminin ekonomik etkileri nasıldır? temel sorularına yanıt aranmıştır. Çalışmada öncelikle alanyazından elde edilen bilgilere ve çalışma sonuçlarına yer verilerek ardından çalışmanın yöntemi, bulguları ve sonucu sunulmuştur.

Literatür

İlk turizm hareketleri içerisinde değerlendirilen Antik Yunan'da olimpiyatların başlaması ve bu oyunları izlemek isteyenlerin oyunların yapıldığı yere gitmeleri, spor turizminin ortaya çıkmasında önemli bir tarihsel gelişmedir (Yıldız ve Çekiç, 2015).

Spor turizmindeki etkinlikler dört türde incelenebilir. Bunlar: seyirci (fanatik) etkinlikleri, katılımcı etkinlikleri, boş zaman veya eğlence ile iç içe olan aktif etkinlikler (deniz gezilerini içerebilir) ve spor mirası ve nostalji etkinlikleridir (Redmond, 1990; Gibson, 1998). Standeven ve De Knop (1999: 13) tarafından spor turizmi faaliyetlerinin sınıflandırılması ise *tatil zamanında* ve *tatil dışı zamanda aktif* ve *pasif* alt türlerde ele alınmaktadır. Spor turizmi için bu sınıflandırma aşağıdaki gibidir:

- Spor Etkinliği Tatili: Kayak, bisiklet sürme gibi tekli spor faaliyeti tatili ve spor kampları, tatil kulüpleri temelinde çoklu spor faaliyeti tatili şeklinde aktif sporlar,

- Tatilde Spor Etkinlikleri: Aktif olarak golf, rafting gibi organize tatilde spor faaliyetleri ile su kayağı, sörf gibi bağımsız olarak yapılan tatildeki spor faaliyetleri,
- Tatilde Pasif Sporlar: Olimpik oyunlarda, stadyum turlarında ve tenis şampiyonasındaki gibi uzman gözlemci ve Tayland (Thai) boksunda olduğu gibi sıradan gözlemci olmak,
- Tatil Dışı Zamanlarda Aktif Sporlar: Kamp çalışmaları, iş sürecindeki boş zaman sporları ve konferans seyahatleri gibi,
- Tatil Dışı Zamanlarda Pasif Sporlar: Örneğin Hong Kong'da iş zamanı tekne yarışlarına seyirci olmak gibi ortaya çıkar.

Literatür taraması sonucunda spor turizminin bireylere ve organizasyonların yapıldığı şehre olan katkılarını gösteren birçok çalışmayla karşılaşılmaktadır. Bu çalışmalarda sporun bireye olan katkılarına bakıldığında; erken yaşta spora başlayan bireylerde çoklu zeka gelişiminin yaşandığı ve spor yapmayanlar ile golf ve güreş sporu yapanlar arasında sözel, mantıksal, görsel, müziksel, bedensel, sosyal içsel ve doğacı zeka alanları arasında anlamlı farklılıkların yer aldığı (Ermiş, Ermiş ve İmamoğlu, 2018), sporun yalnızlık ve umutsuzluk duygularını azaltarak gençleri hayata bağladığı (Sakallı Gümüş, Öz ve Kırmoğlu, 2011), toplum yaşamının, önemli bir unsuru olan sporun ve sportif etkinliklerin, bireyler için sosyal ortamlar oluşturarak yalnızlığı azaltan önemli bir aktivite olduğu (Polat ve Yıldız, 2019), gençlerin sağlıklı olmak, iyi bir fiziki görünüme sahip olmak ve milli takıma seçilmek gibi bazı beklentilerinin spora ilgi duymalarını sağladığı (Sunay ve Saraçoğlu, 2003) gibi yer almaktadır. Aynı zamanda sporun bireyler için sosyal amacı, topluma karşı görev ve sorumluluklarını bilen, beden ve ruh sağlığı yerinde, yapıcı, yaratıcı, rekabetçi, üretken, ahlaklı, erdemli, güçlü, yüksek moralli, düzgün davranışlı, kişilikli, onurlu, sağduyulu, çalışkan nesiller yetiştirerek kültür düzeyi yüksek, sağlam bir sosyal yapıya ve değerlere sahip çağdaş bir toplum yaratma çabası içerisinde öne çıkmaktadır (Yetim, 2000). Sporun bireylere yönelik faydaları yanında spor organizasyonlarının yapıldığı şehre olan katkıları ise örneğin, olimpiyat oyunlarının düzenlenmesi sonucu şehirlere, bürokrat, gazeteci, çeşitli TV kanalları, seyirci ve sporcu olmak üzere birçok yerli ve yabancı turisti çeker. Dolayısıyla olimpiyat oyunları gibi büyük organizasyonların turizmi canlandırmasına ve turistik gelirin artmasına katkı sunması ve bu katkının da şehir ekonomisinde bir hareketlenme meydana getirmesi (Toramanlı, 2014) söz konusudur. Nitekim Akın'ın (2015) gerçekleştirdiği bir çalışma sonucuna göre spor turizminin gelişiminin, şehrin genel olarak gelişimi, şehrin kalkınması ve şehre olan katkıları üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü etkisinin bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Spor faaliyetleri ve spor turizmi kapsamında sporun ülke genelindeki durumu ve dünyadaki örneklerinin karşılaştırılması önemli bir husustur. Bu amaçla gerçekleştirilmiş bir çalışma sonucunda; Avrupa Birliği'ne (AB) üye çoğu ülkede, amatör sporun hükümet dışı bir örgütlenme oluşumu içerisinde özerklik oluşturduğu belirtilirken Türkiye'de spor kulüpleri yapısının, hükümete bağlı Gençlik ve Spor Bakanlığı çatısı altında varlıklarını sürdürmesinin demokratik ve bağımsız bir spor yönetimi anlayışından uzak olduğu gibi eleştirilerin yer aldığı da anlaşılmaktadır (Bal, 2013). Ayrıca Türkiye'de spor kulüplerinin yapısal, yönetsel ve mali olarak güçlendirilmesine vurgu yapılmaktadır. Kamu ve özel kurumlar ile yerel yönetimlerin spor kulüpleri üzerindeki etkisinin ve katkısının yasal önlemlerle artırılması ise dikkat çekilen diğer bir noktadır (Sunay ve Kaya, 2019). Ayrıca, spor kulübü yöneticilerinin spor yönetimi eğitimi görmüş uzman yöneticilerden oluşmasının ve bu yönde teşvik edilmesinin altı çizilmektedir (Devecioğlu, Çoban ve Karakaya, 2011).

Türkiye’de lisanslı sporcu sayısına göre faal spor yapanların sayısının düşük olma nedenlerinin araştırılması ve gençlerin spora daha çok yönlendirilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir (Kaya, Şimşek ve Erzeybek, 2018; Sunay ve Kaya, 2019). Bu doğrultuda spora ilgi gösteren bireylerde okulların kapanmasıyla birlikte özellikle yaz döneminde yoğunluk olduğu görülmektedir. Bu anlamda yaz spor okulları uygulamasının çocuk ve gençlerimize spora yönelme olanağı sunması, sevindirici bir unsur olarak değerlendirilebilir. Ancak yaz spor okullarına katılan öğrenci ve eğitici sayısının Türkiye’nin sahip olduğu genç nüfusa oranlanmasıyla, bu uygulamanın hedef kitleye istenilen düzeyde ulaşamaması ve yetersiz kalması da söz konusudur (Aydın, 2008). Tüm bu bilgilerden hareketle Türkiye için genç nüfus ve illere göre spor faaliyetleri kapsamında eğilim çalışmalarının yapılması, spor etkinliklerinin durumunun incelenmesi önemli bilgiler sağlayacaktır. Bu yaklaşımla araştırmanın konusu ortaya çıkmıştır.

Araştırma Konusu ve Amacı

Araştırmanın konusu, spor faaliyetlerine katılan bireyler ve gençlerin bu faaliyetlerdeki rolü ile birlikte spor turizmidir. Buna göre araştırmanın amacı, Muğla ilinde spor faaliyetlerinin durumunun, gençlerin bu faaliyetler içerisindeki rolü ile eğilimlerinin ve spor turizminin ekonomik etkilerinin tespit edilmesidir.

Araştırma Problemi

Spor turizmi şampiyona etkinlikleri ve amatör faaliyetlere dayanır. Amatör faaliyetler gençlerin oluşturduğu spor etkinlikleridir ve teşvik edilmektedir. Bunun en büyük nedenlerinden biri dünyadaki çocukluk çağındaki obezitedir (Ulusal Spor Komisyonları Birliği [National Association of Sports Commissions], 2015). Öncelikle bu bilgi araştırma problemlerine zemin hazırlamıştır. Olimpiyatların ilk düzenlenmesinden bu yana sürdürülmesi, bölgenin ekonomik ve sosyal yapısına katkı sağlanmasından dolayıdır ve olimpiyatlara ev sahipliği yapmak için devletler önemli lobi faaliyetleri yürütmeye başlamıştır (Yıldız ve Çekiç, 2015). Araştırma problemlerinin oluşturulmasında bu bilgiler de bir dayanak olmuştur. Diğer taraftan 2011 yılında Almanya’nın lisanslı sporcu sayısı 25.420.920 kişiye yakın genel nüfusa (yaklaşık 82 milyon kişi) oranı %30 dolaylarındadır. Buna karşın Türkiye’nin ise 2.897.686 lisanslı sporcu sayısının genel nüfusa (yaklaşık 75 milyon kişi) oranı %3,87 olarak dikkat çekmiştir. Özellikle A.B.D., Avustralya ve Almanya genel nüfus oranı içerisinde spor yapan kişilerin fazlalığıyla öne çıkmaktadır (Yüce ve Sunay, 2013). Bu bakımdan ise çocuk ve genç nüfus oranının fazla olduğu Türkiye’yi spor faaliyetlerinde öne çıkaracak araştırmaların yapılması önemli görülmüştür. Nitekim spor faaliyetlerinin etkinliğe dönüşmesi turizmden bağımsız düşünülemez. Bu bilgilerden hareketle araştırmanın temel soruları aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

-Muğla’da spor faaliyetlerine yönelik mevcut durum ve bu kapsamda gençlerin durumu nasıldır?

-Gençlerin Muğla’da spor faaliyetlerindeki eğilimleri nelerdir?

-Muğla’da spor turizminin ekonomik etkileri nasıldır?

Bu problemlere ışık tutacağı düşünülen çalışma, iki bağlamda önemlidir. Bunlardan ilki, Türkiye’de Muğla ilinin en genç nüfus oranını oluşturması doğrultusunda Muğla’da gençlerin spor faaliyetlerine katılım durumunun tespit edilmesi ve ikincisi, Muğla bölgesinde gerçekleştirilen spor turizminin ekonomik etkilerinin belirlenmesi bakımından araştırmanın önemi ortaya çıkmaktadır.

Yöntem

Araştırmanın evreni, spor yapan gençlerle ilgili bilgi ve doküman elde edilmesine yönelik kendilerine ulaşılabilen yetkili kişilerdir. Buna göre amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Muğla ilinde spor yapan bireyler arasında gençlerin incelenmesi doğrultusunda Muğla ilinde spor faaliyetleri hakkında bilgi sahibi ve yetkili olan kişiler örneklem içerisinde (Fethiye İlçe Gençlik ve Spor Müdürü, ildeki spor kulübü yetkilileri). Araştırmada ikincil verilerden faydalanılarak doküman analizi gerçekleştirilmiştir. Bunun yanında durum çalışması temel alınmıştır. Yüz yüze görüşme tekniğiyle elde edilen veriler kullanılmıştır. 21.06.2019 saat 11:30 da yapılan yüz yüze görüşme sonucunda il ve ilçe müdürlüklerinde kayıt altına alınmış dokümanlar ve sorumlu kişinin kendi görüş ve değerlendirmeleri elde edilmiştir. Elde edilen veriler faaliyet gösterilen spor dallarına göre kategorize edilmiştir. Diğer taraftan birtakım spor dallarına yönelik merak edilen konular söz konusu olmuştur. Dolayısıyla Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu'na (ASKF) bağlı 235 spor kulübü arasından 15 spor kulübü yetkilisiyle de 26.06-30.06.2019 tarihlerinde görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca lisanslı sporcu yaş durumuyla ilgili bilgi elde etmek üzere Muğla İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü'nde çalışan yetkili kişiyle 04.10.2019 tarihinde görüşülmüştür. Araştırmacılar tarafından oluşturulan toplam beş soru Fethiye Gençlik ve Spor Müdürüne ve iki soru Muğla İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü çalışanına yöneltilirken iki soru da kulüp yetkililerine yöneltilmiştir.

Toplam yedi sayfa veri bilgisayar ortamına aktararak bütünsel bir şekilde ele alınmıştır. Araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliğinin sağlanmasında birkaç yöntemin bir arada kullanılması ile birbirini teyit eden bilgilere ulaşılması, görüşme sürecinde durumun kendi şartları içerisinde ele alınması yanında açık uçlu soruların müdahalede bulunmadan aynı biçimde katılımcılara yöneltilmesi, görüşmelerin kaydedilmesi ve olumlu geri bildirimlerin yer alması ifade edilebilir. Araştırma, 2019 yılı itibarı ile Muğla il genelindeki devlet ve özel sektöre ait devlet kurumlarında kayıt altına alınmış mevcut sporcu sayısının ve bilgilerinin analizi ile sınırlandırılmıştır.

Bulgular

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2018 yılı verilerine göre Muğla nüfusunu oluşturan bireylerin 493 bin 140 kişisi erkek, 474 bin 347 kişisi kadın olmak üzere Muğla'nın toplam nüfusu 967 bin 487 kişidir. Muğla nüfusunun %7,7'si (364 bin 453 kişi) ise 30 yaşın altındaki bireylerden oluşmaktadır. Muğla'da 123.636 kişi 15-24 yaş arası gençlerden oluşmaktadır. Tablo 1'de 2019 yılı itibarı ile Muğla Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu'na bağlı lisanslı sporcu sayıları yer almaktadır.

Tablo1. Muğla ilinde 2019 Sezon Sonu İtibariyle Faaliyet Gösteren Sporcu Sayıları

Spor Dalı	Lisanslı Sporcu			Faal Sporcu		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Atletizm	1124	803	1927	179	133	312
Atıcılık ve Avcılık	331	11	342	14	0	14
Badminton	214	272	486	26	36	62
Basketbol	2972	604	3576	0	0	0
Bedensel Engelliler	37	7	44	14	1	15
Bilardo	146	20	166	0	0	0

Binicilik	21	21	42	1	1	2
Bisiklet	457	68	525	87	13	100
Bocce, Bowling ve Dart	137	61	198	24	1	25
Boks	1281	264	1545	127	47	174
Briç	443	75	518	88	10	98
Buz Pateni	2	1	3	0	0	0
Jimnastik	112	458	570	6	99	105
Curling	25	18	43	4	5	9
Dağcılık	456	255	711	132	85	217
Dans Sporları	290	525	815	26	135	161
Eskrim	108	101	209	37	34	71
E-Spor	19	3	22	17	3	20
Geleneksel Spor Dalları	29	4	33	2	0	2
Gelişmekte Olan Spor Dalları	127	47	174	20	14	34
Golf	103	24	127	10	5	15
Görme Engelliler	11	6	17	4	1	5
Güreş	1252	86	1338	235	34	269
Halk Oyunları	839	868	1707	120	143	263
Halter	21	8	29	3	2	5
Hava Sporları	29	4	33	15	1	16
Hentbol	523	603	1126	47	93	140
Herkes için Spor	8	80	88	0	0	0
Hokey	280	192	472	22	66	88
İşitme Engelliler	155	132	287	28	4	32
İzcilik	1999	2354	4353	382	491	873
Judo	484	304	788	90	71	161
Kano	253	73	326	10	6	16
Karate	1839	984	2823	231	174	405
Kayak	29	14	43	1	2	3
Kaykay	11	7	18	6	3	9
Kick Boks	3217	1036	4253	404	224	628
Kürek	227	212	439	35	52	87
Masa Tenisi	616	280	896	117	65	182
Motosiklet	506	159	665	27	0	27
Muay Thai	2386	738	3124	315	156	471
Okçuluk	132	82	214	41	36	77
Oryantiring	140	127	267	46	44	90
Otomobil Sporları	25	4	29	0	0	0
Özel Sporcular	111	29	140	10	3	13
Rafting	21	19	40	21	19	40
Ragbi	70	14	84	36	12	48
Satranç	13146	6556	19702	379	201	580

Sualtı Sporları	251	27	278	21	1	22
Sutopu	131	62	193	69	24	93
Taekwondo	3300	1783	5083	297	297	594
Tenis	971	995	1966	57	58	115
Triatlon	56	9	65	21	3	24
Voleybol	1807	3803	5610	278	999	1277
Vücut Geliştirme ve Fitness	262	53	315	11	3	14
Wushu Kung-fu	705	290	995	125	70	195
Yelken	2127	885	3012	593	222	815
Yüzme	656	597	1253	191	171	362
Genel Toplam	47030	27117	74147	5102	4373	9475

Yapılan görüşmeler sonucunda, Muğla ilinde 74.147 lisanslı sporcu ve 9.475 faal sporcu sayısı bulunmaktadır. Bu sayıların yaklaşık %75'inin 12-17 yaş arası gençlerden oluştuğu, 20 yaş üzeri yaklaşık 1000 sporcunun ve 40 yaş üzeri yaklaşık 150-200 veteranın olduğu ve amatör spor kulübü sporcularının %95'inin genç sporculardan oluştuğu belirlenmiştir.

Tabloda öncelikle dikkat edilmesi gereken nokta lisanslı sporcu ve faal sporcu ayrımıdır. Lisanslı sporcu sayıları ile faal sporcu sayıları karşılaştırıldığında sporcu sayılarındaki artışın spora katılımı temsil etmediği anlaşılmaktadır. Faal sporcu sayısı lisans belgesi senelik yenilenmiş olanları göstermektedir. Araştırmamızda eğilim gösterilen spor dalları için faal sporcu sayıları dikkate alınmıştır. Tablodan da görüldüğü üzere Muğla il ve ilçelerinde yaygın olarak tercih edilen spor dalları ve sayılarına göre birinci sırada 1.277 faal sporcu sayısı ile voleybol, ardından 873 ile izcilik, 815 kişiyle yelken, 618 kişi ile kick boks bulunmaktadır. Listede dikkat çeken bir diğer nokta ise binicilik, kayak ve halter spor dallarının en az tercih edilen spor dalları olmasıdır. Bunun nedenlerinin binicilik sporu için gerekli tesis, donanım ve eğitmen eksikliği olabileceği tahmin edilmektedir. Kayak sporuna kayıtlı az sayıda sporcu için Muğla ilinin iklim şartları, coğrafi unsurları ve karlı gün sayısının az olması, antrenman olanağının kısıtlı olması gibi faktörlerin etkili olması sıralanabilir. Halter sporunun ise küçük yaşlarda boy uzamasını engellemesi gibi fiziksel gelişim üzerinde olası etkilerinin sporcular ve ailelerinin göz önünde bulundurmasının etkili olduğu tahmin edilmektedir.

Yapılan yüz yüze görüşme sonucunda; Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı gençlik merkezlerinin 28 yaşa kadar kullanımı olduğu, spor kulübü olarak geçen merkezlerin hepsinin Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı olmak zorunda olduğu ve kayıtlı olan sporcu yaş aralığının daha çok 20 yaş ve altı olduğu fakat yaş aralığı olarak ellerinde herhangi bir sınıflandırılmış kayıt bulunmadığı aktarılmıştır. Bunun üzerine İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü'nün sisteminden erişilebileceği bilgisi verilmiştir. Futbol ve basketbol kayıtlarının da kendilerinde olmadığı ve bu verilerin ASKF elinde bulunduğu bilgisi üzerine 21.06.2019 tarihinde Muğla ASKF'de çalışan yetkili kişi ile telefon görüşmesi yapılarak futbol ve basketbol kayıtlarından futbol spor dalı listesi aynı gün içerisinde gönderilmiştir. Muğla il ve ilçelerinde futbol ile ilgilenen gençlerin yaş durumu, 20 yaş altı çoğunlukta olmak üzere faal olan lisanslı toplam 4.446 sporcudur. Muğla toplam lisanslı faal sporcu sayısının 9.475 kişi olduğu göz önüne alınırsa futbolun gençler arasında ilgi duyulan ve voleyboldan önce gelen bir takım sporu olduğu bulgusu ortaya çıkarılmıştır. Öte yandan Muğla'da toplam 25.000 lisanslı sporcu

futbol faaliyetlerine katılmaktadır (Muğla toplam lisanslı sporcu sayısı: 74.147 kişi). Bu bilgilerden hareketle doküman analizine göre istatistiki bilgilerin sınıflandırılmasında birtakım eksikliklerin bulunduğu söylenebilir.

Çalışmada doküman analizi ve görüşmeler sonucunda spor kulüpleri yetkilileriyle de görüşmelerin yapılması uygun görülmüştür. Nitekim özellikle macera sporları gibi sporlar için “gençlerin yaş durumu bir engel teşkil edebilir mi?” sorusu önemlidir. Görüşmeler sonucunda avcılık ve atıcılık, paraşütle atlama, motorlu taşıtlarla yapılan spor faaliyetlerinde (genç/junior gruplara özel gerçekleştirilen ralli gibi spor faaliyetleri dışında) 18 yaş sınırının bulunduğu bilgisine ulaşılmıştır. Bunun nedeni olarak sözgelimi yamaç paraşütü ile atlama sporuna yönelik 18 yaş altı bireylerin fiziksel gelişiminin yeterli olmayacağı yönünde bir açıklama getirilmiştir. Avcılık için ateşli silah kullanımının yine yaş sınırına tabi olması bunun bir nedeni olarak gösterilmiştir. Yapılan görüşmelere göre elde edilen diğer bulgular ise aşağıdaki gibidir:

- Gençler tarafından kürek sporu Bodrum ve Fethiye’de ilgi görmektedir,
- Küçük yarış arabaları (karting) ve motosiklet görünümünde arazi aracı (All Terrain Vehicle [ATV]) yarışlarına 18 yaş altı bireyler yoğunluk göstermektedir,
- Dans ve halk oyunları kapsamında 5-18 yaş arası gruplar yer almaktadır,
- Briçe başlama yaşı olarak 8-9 yaş aralığı daha uygun görülmektedir (okullarda seçmeli ders olarak sunulabilmektedir),
- Spor faaliyetlerine yönelen bireyler genellikle 4-10 yaş arası jimnastik sporu ile spor hayatına başlamaktadır. Jimnastiğin bireylerin esneklik kazanması yönünden genellikle diğer spor faaliyetleri için bir temel oluşturduğu ve bu bakımdan ayrı bir önem taşıdığı bildirilmiştir. Ayrıca yüzme sporu da ilgi görmektedir,
- Muğla’da genellikle jimnastiğin ardından 10 yaş ve üstü gençlerin voleybol, futbol, basketbol gibi takım sporlarına yönelmesi söz konusudur,
- Sörf, yelken sporlarında ise 7-13 yaş arası bireyler yoğunluk göstermektedir ve bu yoğunluk yaz döneminde gerçekleşmektedir,
- Bisiklet sporunda kulüplere bağlı 7 yaşından itibaren bireyler yer almaktadır.

Sporun gençler üzerindeki etkilerinin yanında bölge gelişimine katkı sağlayacak ekonomik etkileri bulunmaktadır. Ekonomik etki bakımından Muğla merkez ve ilçelerinin tümünde genel olarak durum değerlendirmesi yapıldığında Muğla merkezde bu tür organizasyon ve faaliyetler için arz sorunu (konaklama tesisi vb.) olduğu ve bu tür organizasyonların genellikle ilçeler tarafından düzenlendiği bildirilmiştir. İlçelerden Bodrum’da yeterli spor salonu bulunmadığı, Ortaca, Fethiye ve Marmaris ilçelerinde bu tür faaliyetlerin yer aldığı ve Fethiye’nin en büyük ilçe olması sonucunda Fethiye’nin spor turizmi açısından değerlendirilmesinin daha kolay yapılabileceği bilgisi üzerine Fethiye spor turizmi üzerinden ekonomik etkiler daha somut bilgilerle açıklanmaya çalışılmıştır. Bakanlığın Fethiye özelinde yılda 15 organizasyon düzenlediği, bir organizasyona katılım sağlayan ortalama 500 sporcudan 15 organizasyon için ortalama 7.500 sporcu sayısına ulaşıldığı ve 2 gecelik konaklama gerçekleştirilmesi sonucu yaklaşık 1.275.000 TL gelir elde edilmesi, ekonomik etkinin ortaya çıkarılması bakımından önemlidir.

Çalışmamız süresince Fethiye’de Spor Festivalinin yapılması, bu festivalin ilk yapılıyor oluşu ve gözlemlene şansı yaratması bakımından spor turizminin ekonomik etkisi hakkında bir kez daha vurgu yapılmasına katkı sağladığı söylenebilir. Fethiye’de 4-13 Ekim tarihleri arasında yapılan ilk spor festivaline 6 daldan (Satranç, Karate, Yarı Maraton, Yüzme, Bisiklet ve Bedensel Engelliler Plaj Voleybolu) ilk hafta 725 sporcunun katıldığı ve gelenlerin

%70'inin 2-3 gün konaklama gerçekleştirdiği ve konaklama tercihlerini kendilerinin yaptığı belirtilmiştir. Sporcuların altı ülkeden katıldığı, yüzmede bu sene 250 sporcunun yer aldığı fakat sadece bu dal için bir sonraki sene (2020) düzenlenmesi planlanan ikinci spor festivaline başta Avrupa'dan 1000'in üzerinde sporcunun katılabileceği de yetkili kişi tarafından bildirilmiştir. İkinci hafta ülke içinden 500 sporcu ve üç Etiyopyalı'nın katıldığı söylenmiştir. Bu kapsamda toplam 2000 sporcu ve yakınlarının katılımı göz önüne alınırsa bir spor festivalinin turizm endüstrisi bakımından önemi daha iyi anlaşılmasına olanak tanımıştır.

Sonuç ve Tartışma

Spor turizmi sınırlı bir süre için ev ortamından uzakta sporcu ve/ya izleyici olarak katılarak spor temelli (kurallı oyunlar, fiziksel zorluklarla ilgili rekabet ve eğlence ve/ya doğada spor faaliyetleri) gerçekleştirilen seyahatlerdir. Spor turizmi, dış mekân-kapalı mekân faaliyetler, aktif-pasif faaliyetler, faaliyet için gerekli süre, uluslararası büyük spor etkinlikleri, sağlık ve formda olma gibi geniş bir yelpazede ele alınmaktadır (Hinch ve Higham, 2001). Hem sporcuların hem de spor etkinliklerine ilgi duyan izleyicilerin spor turizminde yer alabilmesi spor turizminin önemini arttırmaktadır. Amerika Seyahat Endüstrisi Birliği (2019) Amerika'da 2018 yılında spor seyahatinin toplam yurtiçi konaklamalı seyahatler içerisinde %7,5 oranında 124 milyon yurtiçi konaklamalı seyahati meydana getirdiği, spor faaliyeti katılımcısının bir destinasyonda yaklaşık 4 gece geçirdiği, spor katılımcı grubunun yaklaşık 3 kişiden oluştuğu ve en az bir gece geçiren spor katılımcılarının 32,3 milyar Dolar harcama (sadece konaklama için 11 milyar Dolar) yaptığını belirtmektedir. Seyahat eden sporcuların yaklaşık yarısı (%47) çocuklarıyla birlikte seyahat etmektedir. Diğer taraftan yalnız büyük lig sporları değil, bunun yanında rekabetçi gençlik sporlarının artması doğrultusunda Amerika'daki ailelerin tatillerini giderek çocuklarının spor etkinlikleriyle birleştirdiğini ileri sürmektedir. En çok turist çeken ve turizmden gelir elde eden ülkeler arasında yer alan Amerika'nın spor turizmine özellikle dikkat çektiği görülmektedir. Bu bakımdan bu araştırmanın amacı Muğla'da gençlerin spor turizmindeki rolünü belirlemektir. Bu amaçla nitel araştırma yöntemi kapsamında yetkili kişilerle yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Ekonomik Göstergeler Raporu'na (2018) göre, dünya nüfus dağılımında Türkiye 82 milyon kişi ile dünyada 19. sırada yer almaktadır. Toplam nüfus içerisindeki 0-14 yaş grubunun payı %23,4, 15-64 yaş grubunun payı %67,8 ve 65 ve üstü grubun payı %8,8 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye nüfusunun 13 milyonu 15-24 yaş arası gençlerden oluşmaktadır. Türkiye'de genç nüfus oranının il sıralamasına göre, en yüksek olduğu il %25,4 ile Hakkâri'dir. Genç nüfus oranının en düşük olduğu il ise %12,8 ile Muğla'dır (TÜİK, 2018). Türkiye'de 2018 yılı itibari ile 4.907.955 lisanslı sporcu bulunmakta ve lisanslı sporcu sayılarının fazla olduğu iller genellikle nüfus yoğunluğunun fazla olduğu iller ile doğru orantılı olarak ilerlemektedir. Bazı illerde bulunan lisanslı sporcu sayıları; İstanbul 655.252 kişi, Ankara 305.571 kişi, İzmir 212.617 kişi (Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2018) ve bu araştırmanın yapıldığı Muğla ili 74.147 kişi sayısı ile dikkat çekmektedir. İller arasında Muğla'nın 2018'de genç nüfusunun (15-24 yaş) diğer illere kıyasla %12,8 ile en az oranı (123.636 kişi) oluşturmasına karşın gençlerin ve kurum/kuruluşların spor faaliyetlerine önem veren, örnek bir il olduğu ifade edilebilir.

Muğla'da 2019 yılı itibariyle 74 bin 147 kişinin federasyona bağlı lisanslı sporcu olarak yer alması ve sporcuların 9 bin 475'inin aktif olarak spor yapması, illerin nüfus dağılımı içerisinde spor faaliyetlerine gençlerin katılımının olumlu olduğunu göstermektedir.

Gibson, Attle ve Yiannakis'in (1998) yaptığı çalışma sonucunda da erken yetişkinlik dönemindeki (17-39 yaş aralığı) bireylerin spor turizmine daha çok eğilim gösterdiği ortaya çıkarılmıştır ve gençlerin ileri yaştakilere göre arkadaşlarıyla birlikte spor turizmine katıldığı belirlenmiştir. İleri yaşlarda ise daha çok ailelerle spor turizmine katılma eğilimi bulunmaktadır.

Çalışma sonucunda faal sporcular arasında en çok ilgi gösterilen spor dallarının ise futbol, voleybol, izcilik, yelken, satranç, kick boks, karate ve kürek olduğu ortaya çıkarılmıştır. Yalnız Fethiye'de yılda ortalama 15 organizasyon düzenlenmesi sonucu ortalama 7.500 sporcu sayısına ulaşılması ve iki gecelik konaklama yapıldığı takdirde yaklaşık 1.275.000 TL gelir sağlanması, çalışmada belirlenen önemli bir diğer sonuçtur. Spor faaliyetlerine katılan sporcu ve izleyicilerin konaklama yapmaları yanında yiyecek içecek işletmelerinden ve hediyelik eşya satıcılarından faydalanmaları sonucu bölge ekonomisine artı gelir sağladığı da ifade edilebilir. Indiana sakinleri üzerinde yapılan bir araştırma sonucuna göre de sosyal ve ekonomik faydaların spor turizminin desteklenmesinde ve gelişiminde önemli belirleyiciler olduğunun tespit edilmesi bu çalışma sonucuyla tutarlıdır (Hritz ve Ross, 2010).

Farklı illerde öne çıkan kayak (Erzurum-Palandöken vb.), bisiklet gibi bazı spor dallarına yönelik iklim şartlarının/coğrafi unsurların etkili olması, dolayısıyla illere göre spor faaliyetlerinin ve eğilimlerin araştırılmasını gerekli kılmaktadır. Sözgelimi bisiklet sporu yapılabilmesi için rotalar, dağ yolları ve karlı gün durumu bu spor faaliyetini etkilemektedir. Şehir içi bisiklet yollarının düzenlenmesi de üstyapı/altyapı olanaklarının sunulmasıyla birlikte önemlidir. Fethiye'de buz pateni pistinin olmaması da yine farklı bir örnek olarak burada sıralanabilir. Yapılan her bir etkinlik turizminin Muğla Bölgesinde ekonomik bakımdan olumlu etki yarattığı ve bu ortaya çıkan etkinin Fethiye, Ortaca ve Marmaris ağırlıklı gerçekleşmesi, spor faaliyetlerine yönelik gerekli ortam ve şartların çalışmalarda öncelikle ele alınması gerektiğine bir işarettir. Bu sonuçlara göre spor faaliyetlerinin desteklenmesi (doğa sporlarının teşvik edilmesi, spor merkezleri açılması vb.), birey ve toplum sağlığını olumlu etkileyeceği gibi, aynı zamanda ekonomik etkilerinin artırılması yönünde tüm paydaşlarla birlikte çalışarak gerekli teşviklerin sunulması ve genç yaştan itibaren sporun özendirilmesi, düzenli spor yapma alışkanlığının kazandırılması yönünde önemli görülmüştür. Zira spor etkinliklerinin ev sahibi bölgede ilgili altyapının iyi gelişmiş olması koşuluyla iş ve gelir üretimini etkilediği (Homafar, Honari, Heidary, Heidary ve Emami, 2011) ve buna karşın her spor girişimcisinin bir destinasyonda böyle etkinliklere başarıyla ev sahipliği yapma şansının da olmadığı bildirilmektedir. Bunun nedeni olarak ise yukarıda belirtildiği üzere konumun ve yerin önemi ortaya çıkmaktadır. Bu konuda Merkezi Yer Teoremine işaret edilmektedir (Daniels, 2007). Bu teoriye dayanarak bir örnek vermek gerekirse Muğla'nın Fethiye'ye göre arz olanağının daha az olması ve alan bakımından Fethiye'den küçük bir yer olması birçok spor etkinliğinde Fethiye'yi öne çıkarmaktadır.

Fethiye'de ilki düzenlenen spor festivali gibi etkinliklerin sürdürülebilir olması ise ayrı bir önem gösterecektir. Spor faaliyetlerinin desteklenmesi için ilgili bakanlık birimlerinin yerel yönetimlerle koordinasyon sağlaması, basketbol, futbol, voleybol gibi spor faaliyetleri yanında turizm çekiciliklerinin (dağ, göl, deniz vb.) belirlenerek spor faaliyetlerinin hangilerine (kaya tırmanışı, yamaç paraşütüyle atlama, kürek, yelken, su altı sporları vb.) daha uygun olduğunun saptanması ve bu doğrultuda kulüplerle iş birliğine gidilmesi önemli diğer hususlar arasında gösterilebilir. Nitekim Fethiye'de yamaç paraşütü ile atlama deneyimi sunmakta ve Antalya-Belek'te golf kıyı tatil otelleri yer almaktadır. Bu kapsamda

araştırmacılara, diğer bölgelerde spor turizmine yönelik ilgili kulüplerin bölge spor faaliyetlerine yönelik fikirlerini almaları, gençlerin spor faaliyetlerine olan eğilimlerini belirlemeleri; uygulayıcılara da spor faaliyetleri kapsamında eğilimlere göre bölgedeki potansiyel organizasyonlara destek vermeleri önerilir. Gençlerin spor yapma önünde engelleri (turnuvaya, maçlara katılım sonucu okulda derslerden konu eksiği oluşması vb.) varsa ortaya çıkarılarak spor yapanlar teşvik edilmelidir (sözgelimi, ek ders sağlanması ile konu açığını kapatma vb.).

REFERENCE

- Akın, A. (2015). Spor Turizminin Etkileri Üzerine Bir Alan Araştırması. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*. 3(2). 20-30.
- Aracı, H. (1999). *Okullarda Beden Eğitimi*. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- Aydın, A. D. (2008). Türkiye'de sporun topluma yaygınlaştırılması sürecinde yaz spor okullarının rolünün belirlenmesi. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 10 (1). 3-11.
- Bal, A. (2013). Avrupa Birliği sürecinde spor federasyonlarının yapısal Bakımdan Değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Ankara.
- Daniels, M. J. (2007). Central Place Theory and Sport Tourism Impacts. *Annals of Tourism Research*. 34(2). 332-347.
- Demeter, T. ve Brătucu, G. (2014). Typologies of Youth Tourism, Bulletin of the Transilvania University of Braşov Series V: *Economic Sciences*. No:1. 7(56). 115-122.
- Devecioğlu, S., Çoban, B. ve Karakaya, Y. (2011). Türkiye'de Spor Eğitimi Sektörünün Görünümü. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 9(3). 627-654.
- Ermiş, E., Ermiş A. ve İmamoğlu O. (2018). Erişkinlik Aşamasında Öğrencilerde Spor ve Çoklu Zeka İlişkisi, *Turkish Studies Social Sciences*, 13/18. 589-598.
- Gibson, H. J. (1998). Sport Tourism: A Critical Analysis of Research, *Sport. Management Review*. 1(1). 45-76.
- Gibson, H. J., Attle, S. P. ve Yiannakis, A. (1998). Segmenting the Active Sport Tourist Market: A Life-span Perspective. *Journal of Vacation Marketing*. 4(1). 52-64.
- Gozalova, M., Shchikanov, A., Vernigor, A. ve Bagdasarian, V. (2014). Sports Tourism, *Pol. J. Sport Tourism*. 21. 92-96.
- Hinch, T. ve Higham, E. S. J. (2001). Sport Tourism: A Framework for Research. *International Journal of Tourism Research*. 3(1). 45-58.
- Hritz, N. ve Ross, C. (2010). The Perceived Impacts of Sport Tourism: An Urban Host Community Perspective. *Journal of Sport Management*. 24. 119-138.
- Homafar, F., Honari, H., Heidary, A., Heidary, T. ve Emami, A. (2011). The role of sport tourism in employment, income and economic development. *Journal of Hospitality Management and Tourism*. 2(3). 34-37.
- Kaya, F., Şimşek, B. ve Erzeybek, M. (2018). Güneydoğu Anadolu'da Genç Nüfusun Spor Yapma ve Fiziksel Aktiviteye Katılma Eğilimleri: Batman İl Örneği. *Türkiye Spor Eğitim Dergisi*, 2(1). 21-28.
- Kozak, N., Kozak, M.A. ve Kozak, M. (2015). *Genel Turizm-İlkeler-Kavramlar*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Kurtzman, J. ve Zauhar, J. (1999). The virtual sports tourist. *Journal of Sport & Tourism*, 5(4). 25-36.

- Miçooğulları, B. O. (2004). Türkiye için Spor Turizmi Stratejilerinin Belirlenmesi ve Geliştirilmesi. *Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Muğla*
- Öncel, A. (2018). Uluslararası Spor Organizasyonlarının Sosyoekonomik Etkileri: 2012 Londra Olimpiyatları Örneği ve Türkiye için bir Değerlendirme. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 9 (22). 357-375.*
- Önder, H.A. ve Batal, S. (2018). Yerel Yönetimlerin Uluslararası Organizasyonlarındaki Rolü. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. Haziran. 22(2). 1053-1074.*
- Polat, E. ve Yıldız, K. (2019). *Genç Yetişkinlerin İletişim Becerileri ve Yalnızlık Düzeyleri Üzerine Bir Çalışma. 2. Uluslararası Rekreasyon ve Spor Yönetimi Kongresi, Muğla, 11-14 Nisan 2019, s.291-295.*
- Redmond, G. (1990). *Points of increasing contact: Sport and tourism in the modern world. In A. Tomlinson (Ed.), Proceedings of the Leisure Studies Association Second International Conference, Leisure, Labour, and Lifestyles: International Comparisons. (pp. 158–169). Conference Papers. No. 43. Eastbourne, UK: LSA Publication.*
- Sakallı Gümüş S., Öz A.Ş. ve Kırımoğlu H. (2011). Sports and physical activity as a preventative social support approach to loneliness and hopelessness of adolescents. *International Journal of Human Sciences. 8(2), 1-14.*
- Standeven, J. ve De Knop, P. (1999). *Sport Tourism. Champaign: Human Kinetics.*
- Sunay, H. ve Saraçoğlu S. (2003). Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri ile Spora Yönelten Unsurlar. *Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. Ankara.1(1). 43-48.*
- Sunay, H. ve Kaya, B. (2019). Türkiye İtalya Fransa ve İspanya Spor Sistemlerinin Spor Kulübü Yapılanması Düzeyinde Karşılaştırılması. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 17 (2). 75-91.*
- T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı. (2013). *Ulusal Gençlik ve Spor Politika Belgesi. Ankara. Yayın no:57. S.3*
- UNDP. (2008). *Human development report: Youth in Turkey. Ankara: UNDP.*
- UNESCO. (2011). *About the youth programme.* <http://www.unesco.org/new/en/socialand-human-sciences/themes/social-transformations/youth/>
- World Tourism Organization. (UNWTO). (2018). *Global Report on the Power of Youth Travel. Madrid: World Tourism Organization Publication.*
- Yetim, A. (2000). Sporun Sosyal Görünümü. *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 5(1), 61- 70.*
- Yetim, A. (2008). *Sosyoloji ve Spor. Ankara: Bilge Ofset.*
- Yıldız, Z. ve Çekiç, S. (2015). Sport Tourism and its History and Contribution of Olympic Games to Touristic Promotion. *International Journal of Sport Culture and Science. 3(4). 326-337.*
- Yüce, A. ve Sunay, H. (2013). Türk Sporuna İlişkin Nicel Gelişimin Dönemsel olarak İncelenmesi ve Bazı Ülkelerle Karşılaştırılması. *Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi. 11(2). 95-103.*

İnternet Kaynakları

- Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu (ASFK). (2019). Kulüpler. <http://www.muglaaskf.com/> [Erişim Tarihi: 21.06.2019].
- Amerika Seyahat Endüstrisi Birliği (2019). The Impact of Sports on the Travel Industry. https://www.ustravel.org/system/files/media_root/document/2019_SportsTravel_07.11.19.pdf [Erişim Tarihi: 08.11.2019].
- Dudfield, O. (Ed.) (2014). Strengthening sport for development and peace national policies and strategies, 23, London: Commonwealth Secretariat. <http://www.sportsthinktank.com/uploads/strengthening-sport-for-development-and-peace-national-policies-and-strategies-january-2014.pdf>. [Erişim Tarihi: 21.09.2019]
- T.C.Kalkınma Bakanlığı. (2014). [http://tarim.kalkinma.gov.tr/wpcontent/uploads/2014/12/onuncu kalkınma planı.pdf](http://tarim.kalkinma.gov.tr/wpcontent/uploads/2014/12/onuncu_kalkinma_plani.pdf). [Erişim Tarihi: 15.09.2019].
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2018). Spor İstatistikleri. <http://www.tuik.gov.tr> [Erişim Tarihi: 21.06.2019].
- Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB). (2018). Gençlik Turizmi 2015 Raporu. https://www.tursab.org.tr/tr/tursabdanhaberler/genel-duyurular/tursab-genclik-turizmi-2015-raporu_11776.html. [Erişim Tarihi: 08.09.2019].
- T.C Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü. (2019). Federasyonlara Göre Sporcu Sayıları. <http://sgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/175/105/Istatistikler> [Erişim Tarihi: 15.09.2019].
- Toramanlı, A. (2014). Spor Turizminde Olimpiyat Oyunları ve Spor Turizminin Gelişimine Katkıları. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul
- Ulusal Spor Komisyonları Birliği (National Association of Sports Commissions). (2015). Report on the Sport Tourism Industry, October. <https://www.sportscommissions.org/Portals/sportscommissions/Documents/About/NASC%20Sport%20Tourism%20Industry%20Report.pdf> [Erişim Tarihi: 05.11.2019].